

ŞANLIURFA MÜZESİ

ŞANLIURFA ARKEOLOJİ MÜZESİ

ŞANLIURFA ARCHEOLOGY MUSEUM

2019 GÖBEKLİTEPE YILI 2019 THE YEAR OF GÖBEKLİTEPE

www.sanlıurfamuzesi.gov.tr

Editörler / *Editors*

Celal ULUDAĞ

Şanlıurfa Müze Müdürü / Arkeolog
Şanlıurfa Museum Director / Archaeologist

Ahmet YAVUZKIR

Şanlıurfa Müzesi / Müze Araştırmacısı
Şanlıurfa Museum / Museum Researcher

Yayın Koordinatörü / *Publishing Coordinator*

Şanlıurfa İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü / Şanlıurfa Culture & Tourism Directorate

Grafik Tasarım / *Graphic Design*

Güner TOKGÖZ

Yapım / *Production*

navimedya

www.navimedya.com

2019

Tel/Phone: + 90 414 313 15 88 Faks/Fax: +90 414 314 16 42

E-mail: sanliurfamuzesi@kultur.gov.tr

Adres/Address: Haleplibahçe Mah. 2372. Sk. 63200

Eyyübiye / ŞANLIURFA / TURKEY

2019 GÖBEKLİTEPE YILI / 2019 THE YEAR OF GÖBEKLİTEPE

ŞANLIURFA ARKEOLOJİ MÜZESİ

TANITIM KATALOĞU

Promotional Catalog

T.C.
ŞANLIURFA VALİLİĞİ

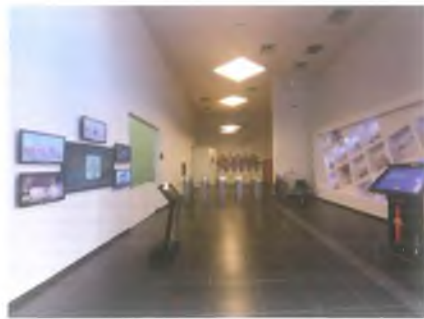

İL KÜLTÜR VE TURİZM
MÜDÜRLÜĞÜ

KARACADAĞ

2019 GÖBEKLİTEPE YILI 2019 THE YEAR OF GOBEKLITEPE

06

PALEOLİTİK ÇAĞ
PALEOLITHIC AGE

14

NEOLİTİK DÖNEM
NEOLITHIC AGE

20

KALKOLİTİK DÖNEM
CHALCOLITHIC AGE

26

TUNÇ ÇAĞI
BRONZE AGE

32

DEMİR ÇAĞI
IRON AGE

38

HELENİSTİK DÖNEM
HELLENISTIC AGE

40

ROMA DÖNEMİ
ROMAN AGE

42

DOĞU ROMA DÖNEMİ
EASTERN ROMAN AGE

44

İSLAMİ DÖNEM
ISLAMIC AGE

50

SİKKE SEKSİYONU
COIN THE SECTION

52

PEYGAMBERLER SALONU
PROPHETS HALL

54

MOZAİK MÜZESİ
MOSAIC MUSEUM

58

ARKEOPARK
ARKEOPARK

Şanlıurfa'da bir müze açılması fikri 1948 yılında oluşmaya başlamış ve mevcut eserlerin Atatürk İlkokulu'nda bir depoda toplanması sonucunda müzenin kuruluşu ile ilgili ilk teşebbüs gerçekleşmiştir. 1956 yılında müze için Şehit Nusret İlkokulu'nda bir yer ayrılarak eserler burada depolanmıştır. Müze için ayrılan bu mahalin yeterli olmaması ve yörenin binlerce yıllık tarihini belgeleyen zengin kültür varlıklarını sergileme ihtiyacı, yeni bir müze binasının yapılmasını gerektirmiştir. 1965 yılında Şanlıurfa merkez Şehitlik mevkiinde, 1500 metre karelik bir alan üzerinde müze binasının inşaatına başlanmıştır.

Binanın yapımı ve teşhir tanzim işlerinin tamamlanmasını takiben Şanlıurfa Müzesi 1969 yılında ziyarete açılmıştır. Ancak Şanlıurfa'nın Arkeolojik potansiyeli göz önüne alındığında müze binasının mevcut haliyle sergi salonları ve depoları yetersiz kaldığı görüldüğünden, Şanlıurfa'nın dönüşüm yaşanan merkezi bir bölgesinde güneyinde kentin önemli değerlerinde Balıklıgöl'e, kuzeyinde kentin sıklıkla kullandığı AVM ve otellere komşu, 60.000 dönümlük arazi üzerinde 29.000 metre karelik kapalı alanda 3 katlı yeni "Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi", Haleplibahçe'de ortaya çıkan mozaiklerin sergileneceği 5.000 metre karelik alanda "Mozaik Müzesi" ve her iki müze arasında da deneysel arkeolojik çalışmaların da yapılabileceği Arkeopark Projesi'nin temeli Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 2012 yılında atılmıştır. Yeni Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın katılımlarıyla 24 Mayıs 2015 tarihinde ziyarete açılmıştır.

24 Mayıs 2015 tarihinde ziyarete açılan Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi büyük bir kompleks olarak tasarlanmıştır. Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi içerisinde 14 adet ana sergi salonu ve 33 adet canlandırma alanı bulunmaktadır. Ayrıca resim, heykel vb. sergilerin yapılabileceği geçici sergi salonu, tanıtım filmlerinin gösterildiği sinevizyon odaları, çocuk oyun alanı ve hediyelik eşya satış üniteleri de yer almaktadır. Müzenin giriş kısmında ziyaretçilerin dinlenip vakit geçirebilecekleri 400 kişilik kapalı alana sahip cafe/restoran bulunmaktadır.

Arkeoloji Müzesi ile Mozaik Müzesi arasında bulunan Arkeopark alanında ise kronolojik olarak sıralanmış dönemin mimari özelliklerini yansıtan yapı örnekleri ile bu yapıların içerisinde özellikle dönemin sanatını yansıtan, turizm amaçlı imalatların yapılabileceği mekanlara yer verilmiştir. Ayrıca yine Arkeopark alanında kazı çalışmalarının nasıl yapıldığını, özellikle okul çağındaki çocuklara daha iyi anlatabilmek için deneysel arkeolojik çalışmaların yapılabileceği kazı eğitim alanı bulunmaktadır. Müze içerisindeki sergi salonları kronolojik bir sıra içerisinde canlandırmalarla birlikte ziyaretçiyi sıkmadan ve yormadan adeta zamanda yolculuk şeklinde gezilmektedir.

Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi depolarında bulunan yaklaşık 65.000 eserden 5.000 eser halihazırda sergiye çıkarılmıştır. Ancak sergiye çıkarılmayan diğer eserlerin ise dönüşümlü olarak sergiye çıkarılması planlanmaktadır. Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi sergi salonlarında kronolojik olarak Paleolitik Çağa ait buluntuları ve dönemsel canlandırmalar, daha sonra kronolojik sıra ile Neolitik Dönem'e tarihlenen, insan boyutunda yapılmış dünyanın en eski heykeli "Balıklıgöl Adamı", dünyanın en eski tapınağı Göbeklitepe kazı buluntuları ve canlandırmaları, Nevalı Çori Tapınağı, Kalkolitik Dönem, Tunç ve Demir Çağ buluntuları ve canlandırmaları, Helenistik, Roma, Doğu Roma ve en son İslami Dönem'e ait en önemli eserler sergilenmektedir. Göbeklitepe ve Neolitik Dönem eserleri açısından dünya müzeleri arasında ayrıcalıklı bir yere sahip Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi ile Savaşçı Amazon Kadınları'nın dünyada ilk olarak mozaiğe resmedilmiş halinin sergilendiği Şanlıurfa Mozaik Müzesi, ülkemizden ve dünyadan ziyaretçilerini beklemektedir.

The idea of opening a museum in Şanlıurfa occurred in 1948, and the first attempt to build this museum started with collecting the existing historical pieces in a storage room in Atatürk Primary School. In 1956, a place was created in the Şehit Nusret Primary School and pieces started to be collected there. After this place became not enough for the pieces to be kept and the urgency of exhibiting these historical pieces which show the history of thousands of years of the region, led to the need of a new museum building to be built. In 1965, in the Şehitlik Area of the Şanlıurfa city center, the construction of the museum building started on a 1500 square meters' area.

After the building was constructed and the necessary works were done, the museum opened to its visitors in 1969. However, by considering the archaeological potential of Şanlıurfa, the current status of the museum building was understood that would be not enough in terms of its exhibition halls and storage units. Because of this, a new 3-story "Şanlıurfa Archeological Museum" in the southern Şanlıurfa which is a place of renewal and is close to the Balıklıgöl, shopping malls and hotels in the city and is on a 60.000 decare area and has a 29.000 square meters' indoor space; "Mosaic Museum" in the Haleplibahçe area and would exhibit mosaic works; and between these two buildings, the "Archaeopark Project" which would be a place to do experimental archaeological projects were started to be built by the Republic of Turkey Ministry of Culture and Tourism in 2012. New Şanlıurfa Archeological Museum was opened to its visitors in May 24, 2015 by the President Mr. Recep Tayyip Erdoğan.

New Şanlıurfa Archeological Museum which was opened to its visitors in May 24, 2015 was designed as a huge complex. Within the museum, there are 14 main exhibition halls and 33 recreation areas. In addition, there are temporary exhibition halls which paintings and sculptures can be exhibited, cinevision rooms that promotional videos can be shown, playgrounds for kids and souvenir sales units. There is a 400-people capacity café-restaurant in the entrance of the Museum.

In the Archaeopark Area between the Museums, places that will let the touristic productions can be made, chronologically exhibited building samples from different time periods and within these buildings, places that reflect the art of these eras are exhibited. In addition, also in the Archaeopark area, there is an excavation training especially for kids to show how archaeological excavations are conducted. Within the museum, the exhibition halls are positioned chronologically and they do not bore or tire the visitors but bring them into a journey within time.

Among the 65.000 pieces in the Şanlıurfa Archeological Museum, 5.000 are already started to be exhibited. The ones that are not exhibited are planned to be exhibited by turns. In the halls of the Museum, chronologically, firstly Paleolithic Age foundlings and animations of that age, later the Neolithic Age and the oldest sculpture of the world which was created in that age, Balıklıgöl Man, the oldest temple of the world, Gobeklitepe excavation foundlings and Nevalı Cori Temple, Chalcolithic Age, Bronze Age and Iron Age foundlings and animations, Hellenistic, Roman, Eastern Roman and Islamic age pieces are exhibited. With its privilege among the Gobeklitepe and Neolithic Age museums, Şanlıurfa Archeological Museum and with having the first ever mosaic picture of Amazon Women, Mosaic Museum, wait for their visitors.

PALEOLİTİK ÇAĞ

MÖ 2 MİLYON - MÖ 9.800

“Barınmak için genellikle mağara ya da kaya sığınaklarını kullanan Paleolitik Çağ insanları, bunların bulunmadığı yerlerde saz, kamış ve av hayvanlarının postu gibi hafif malzemeye açık havada geçici barınaklar yapmışlardır.”

PALEOLITHIC AGE

2 MILLION BC - 9,800 BC

"Paleolithic age people used caves for nests and protection, and where there are no such caves, they used thatch, wooden sticks and furs of hunting animals to build temporary open-air nests."

Av Sahnesi: Avcılık
Avcı-toplayıcı toplulukların yaşam alanlarına bağlı olarak çeşitlilik gösteren ceylan, yaban domuzu, geyik, sığır, keçi ve koyun gibi yabani hayvanların avlanmasında çeşitli ağ ve tuzakların yanı sıra, zaman içinde ok ve mızrak gibi aletler de kullanılmaya başlandı. Çoğunlukla çakmaktaşı ya da obsidyenden yapılan mızrak uçları, ağaç ya da hayvan kemiğinden saplara sabitlenerek kullanılırdı. Av sonrasında ise kemikleri parçalama, eti kesme, deriyi sıyırma gibi işler için farklı aletler yapılırdı.

Barınak

Paleolitik Çağ boyunca, beslenmek için topladıkları bitkilere ve avladıkları hayvanlara bağlı göçebe bir yaşam sürdüren insanoğlu, mağara ve kayaaltı sığınaklarının olmadığı yerlerde doğada hazır bulunan ağaç, taş, kemik gibi hafif malzemelerden açık havada geçici barınaklar yapmışlardır. Üstlerini hayvan postları, çalı çırpı ve ağaç dallarıyla örterek oluşturdukları bu basit yapılar, yalnızca barınma işlevini taşıyan tek mekanlı yapılardır. Neolitik Çağ'la birlikte kalıcı barınaklar, çok mekanlı ve işlevli konutlar ortaya çıkmıştır.

Shelter

Throughout the Paleolithic Period, nomadic humans, dependent on the plants they gathered and the animals they hunted, would erect temporary open-air shelters made from available light materials such as trees, rocks, and bones, wherever caves and rock outcroppings were not available.

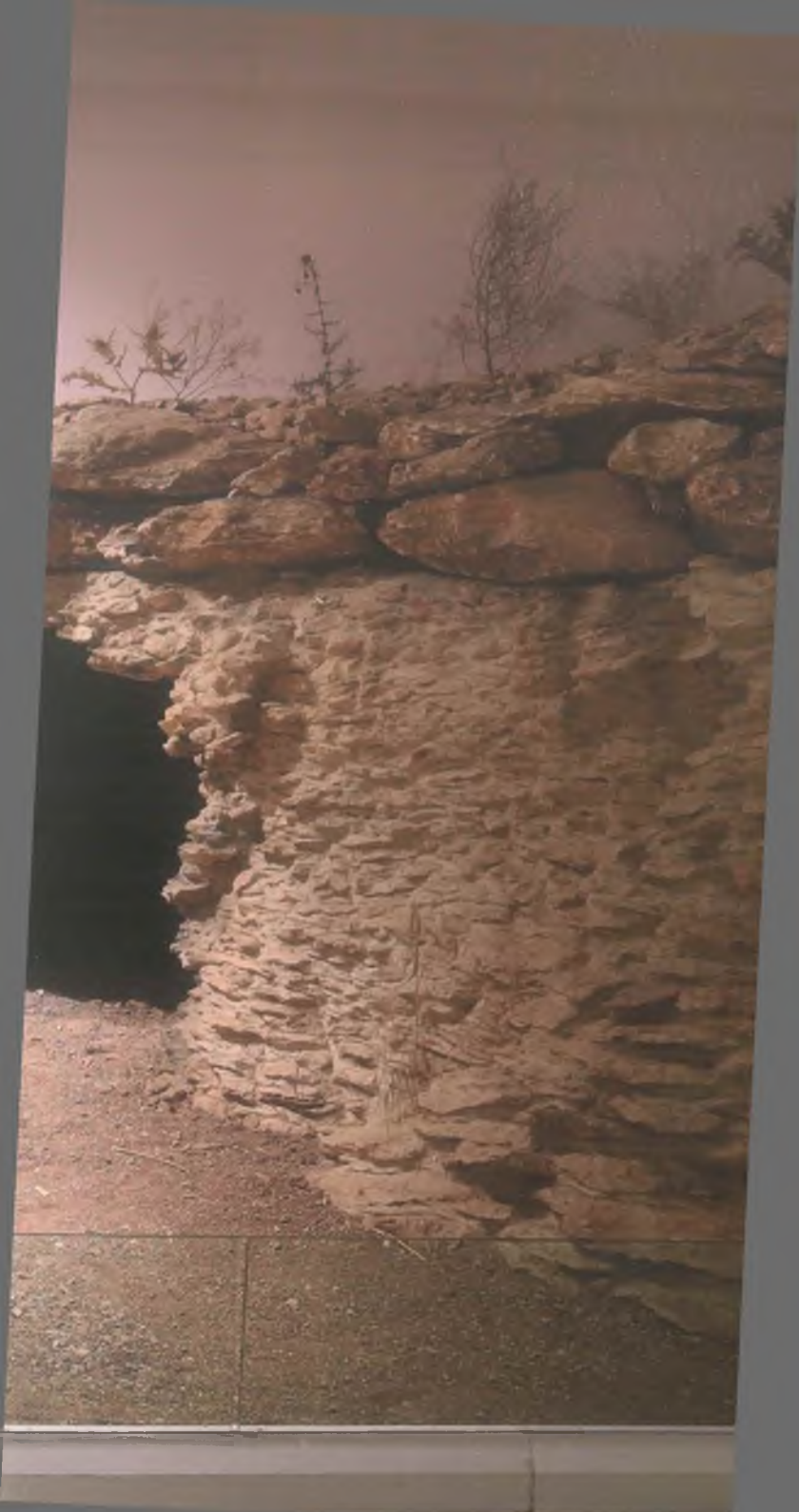
These were simple and single-storied structures covered with fur, brush, and branches and only used for shelter. The Neolithic Period saw the emergence of permanent shelters and multifunctional structures with multiple sections.

Kayaaltı Sığınağı

Avcı-toplayıcı toplulukları Paleolitik Çağ boyunca, doğal ortamın sağladığı kaynaklara, meyve, yemiş, ot, kök ve yumruların yetiştiği mevsimlere, avladıkları hayvan türlerinin bulunduğu bölgelere bağlı olarak göçebe bir yaşam sürdürmüşlerdir. Bu düzen içerisinde olumsuz koşullardan, doğada karşı karşıya kaldıkları tehlikelerden korunmak ve barınmak amacıyla mağara ve kaya sığınaklarını kullanmışlardır.

Denetim altına aldıkları ateş yaşamın merkezi olmuş, Buzul Çağlarının zor koşullarına dayanabilmelerini ve ısınmalarını sağlamanın yanı sıra, yabani hayvanlardan korunma ve yaşam alanlarını genişletmelerine de olanak sağlamıştır.

Shelter in Caves

During the Paleolithic Period, hunter-gatherer societies led a nomadic life, reliant on natural sources of the environment; seasons during which fruits, nuts, roots, and bulbs would grow; and regions that were home to animal they would hunt. They sought shelter in caves or rock outcroppings to protect themselves from the elements and natural dangers.

Humansb control over fire made it a central aspect of their lives, with its warmth allowing them to survive the harsh conditions of the ice ages and protecting them from wild animals and helping them expand their living areas.

NEOLİTİK DÖNEM

MÖ 9.800 - MÖ 6.000

“Avcı-toplayıcı ve göçebe yaşamın ardından, önce sabit köylerin kurulduğu, ardından hayvanların evcilleştirilip bitkilerin ehlileştirildiği Neolitik Dönem değişik aşamalardan geçerek 6 binyıl gibi uzun bir süreye yayılır.”

Şanlıurfada bu dönem Göbeklitepe, Nevali Çori, Mezra Teleilat, Akarçay Tepe, Fıstıklı Höyük yerleriyle temsil edilmektedir.

This age is represented in Şanlıurfa with Gobeklitepe, Nevali Cori, Mezra Teleilat, Akarçay Hill and Fıstıklı Hoyuk places.

NEOLITHIC AGE

9.800 BC - 6.000 BC

Dünyanın insan ebatlarında yapılmış en eski heykeli : Balıklıgöl Heykeli (MÖ 9.000 - 8.000)

The oldest sculpture of the world which is made in a size of a real human: *Balıklıgöl Sculpture* (9000 - 8000 BC)

Neolitik Dönem Salonu: Göbeklitepe kazılarında bulunan ve ağırlıklı olarak yaban domuzu, nesli tükenmiş sürüngenler, çeşitli yırtıcı kuşların saldırı yapmaya hazır bir şekilde betimlendiği hayvan heykelleri (MÖ 9600 - 8.200)

Neolithic Age Hall:
The foundlings of Gobeklitepe excavations and animal sculptures of mostly wild boars, extinct reptiles and some wild birds being pictured as they are about to attack (9600 - 8200 BC)

“After hunter, collector and unsettled lifestyle, people started to build settled villages in this age and tamed animals first and plants later. This age spreads to a long-time period of 6000 years.”

Dünyanın En Zengin Neolitik Dönem Koleksiyonu

World's Greatest Neolithic Age Collection

Neolitik Dönem Salonu: Genel Görünüm

Neolithic Age Hall: A General View

Kalıcı yenileşimler ve tahılların tarımıyla birlikte sert taneli bitkilerden öğüterek ve döverek besin hazırlanmasını sağlayan havan, dibek, öğütme taşı gibi aletler de gelişmeye başlamıştır. Özellikle sert taneli tahılların öğütülerek un haline getirilmesi, başta ekmek olmak üzere beslenmenin çeşitlenmesini sağlamıştır.

Göbeklitepe inşa edilme canlandırması

Construction animation of Göbeklitepe

Permanent settlements and the farming of crops gave birth to tools such as mortars, grinds and millstones used for grinding seeds for food. The grinding of hard wheat seeds for making flour and subsequently bread, enriched the period's diet.

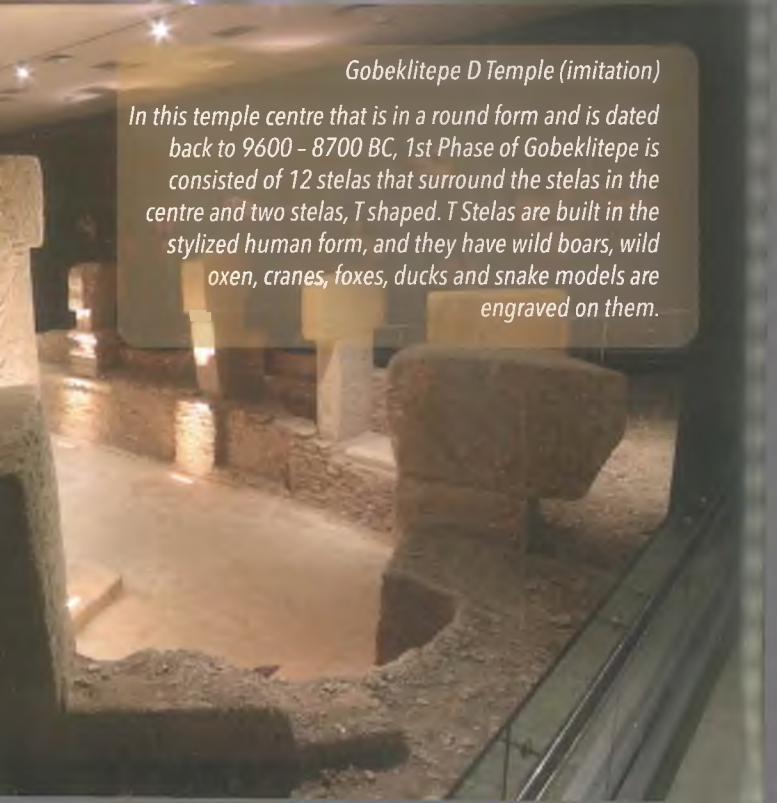
Dünyanın En Eski Tapınağına (Göbeklitepe D), Giriş Yolu

Göbeklitepe D Tapınağı (imitasyon)

MÖ 9.600 - 8700 yıllarına tarihlenen ve Göbeklitepe birinci evresine tarihlendirilen yuvarlak formlu bu tapınak merkezde iki adet T formlu stel ile merkezdeki stelleri çevreleyen 12 adet stelden meydana gelmektedir. T Steller stilize edilmiş insan formu tarzında inşa edilmiş olup üzerlerinde kabartma tekniği ile yapılmış yaban domuzları, yabani öküzler, turnalar, leylekler, tilki, ördek ve yılan motifleri işlenmiştir.

The Entering Path to the Oldest Temple of the World (Gobeklitepe D)

Gobeklitepe D Temple (imitation)

In this temple centre that is in a round form and is dated back to 9600 - 8700 BC, 1st Phase of Gobeklitepe is consisted of 12 stelas that surround the stelas in the centre and two stelas, T shaped. T Stelas are built in the stylized human form, and they have wild boars, wild oxen, cranes, foxes, ducks and snake models are engraved on them.

Nevali Çori Orijinal Tapınağı (MÖ 8.500 - 8000) : Nevali Çori çağında avcı ve toplayıcılıktan erken çiftçi ve evcil hayvan yetiştiriciliğine geçilerek insanlık tarihindeki en kritik adım atıldı.

Nevali Cori Original Temple (8500-8000 BC): In the Nevali Cori Age, the critical step in the history of the humankind was taken by shifting from collecting and hunting to early agriculture and animal farming.

Akarçay Tepe Mimari Örnekleri : İlk yerleşim evresinden itibaren tarıma alınmış bitki ve evcil hayvanlarıyla Anadolu'nun ilk köylerden biri olan Akarçay Tepe'deki Çanak Çömlekli Neolitik dönem yerleşimi dönemi için mütevazı bir köy görüntüsü taşır.

Akarçay Hill Architecture Examples: As being one of the first villages of the Anatolia with its animals being farmed and agriculture practices, Akarçay Hill has the appearance of a humble village for the Neolithic age which is full of pottery.

KALKOLİTİK DÖNEM

MÖ 6.000 - MÖ 3.100

“Bu dönem, hammadde tercihinde maden-bakır kullanımının da giderek arttığı, madencilik teknolojisiyle ilgili önemli gelişmelerin yaşandığı, bir takım süs eşyalarının yanı sıra iğne, balta, kama ve uç gibi bazı alet ve silahların da üretilmeye başlandığı bir dönemdir.”

Kalkolitik Dönem Salonu Genel Görünüm (MÖ 5000-3300)

“Bakır-Taş Çağı” olarak adlandırılan Kalkolitik Çağ, kültürel gelişim sürecinde “Gelişkin Köyler” dönemini temsil eder. Kalkolitik Çağ, alet yapımında taşın yanı sıra bakır kullanımının da giderek arttığı, ilk bakır silahların görülmeye başladığı, tarımcı ilk köyler ile kentlerin ortaya çıkışı arasındaki geçiş dönemidir. Şanlıurfa’da bu dönem Çavi Tarlası, Hassek Höyük, Hacı Nebi, Kazane ve Surtepe ile temsil edilmektedir

Chalcolithic Age Hall General View (5000-3000 BC)

Chalcolithic age which is named as "Copper-Stone Age" represents the "Improved Villages" period in the cultural development process. Chalcolithic age is the transition age between the use of copper with stone in the production of tools, the first copper weapons and the age of first agricultural villages and cities. In Sanliurfa, this period is represented with Cavi Field, Hassek Village, Haci Nebi, Kazane and Surtepe.

CHALCOLITHIC AGE

6.000 BC - 3.100 BC

"In this age, minerals and copper were started to be used as a choice of raw material, new techniques on mining technologies were started to be used, some knick-knacks and things such as needles, axes and wedges and some weapons were started to be produced."

Ticaret: Gelişkin Güney Mezopotamya kültürlerinin ticaret amacıyla Doğu ve Güneydoğu'da kurdukları koloniler, biryanda Fırat ve Dicle nehirleri yoluyla yapılan karşılıklı alışverişi, diğer yanda bu kültürlerin Anadolu içlerine girmesini tetiklemiştir.

Trade: With the trade purposes, the developed southern Mesopotamian villages have created colonies in the east and southeast, and this triggered the commerce done with Euphrates on one side and Tigris on the other & the cultures in Anatolia getting into each other.

Tüm insanlığın kültürel gelişiminde etkin bir role sahip Fırat Nehri, Dicle ile birlikte Mezopotamya kültürlerinin oluşumu üzerinde belirleyici oldu.

Euphrates River which has an important role in the civilization's cultural history and Tigris river has an influence on Mesopotamian Culture being constructed.

Uruk Dönemi Duvar Mozaïği Atölyesi (Hasek Höyük)

MÖ 4. binyılda Uruk kültüründe merkezi sistemin görkemi ni yansıtan tapınak gibi anıtsal yapılarda fırınlanmış kil çiviler, daha sonraki dönemlerin mozaiklerine benzer şekilde duvar bezemelerinde kullanılmıştır. Bir ucu sivrileştirilmiş konik formlu kil çivilerin ıslak ve kalın sıva zeminine yerleştirilmesiyle oluşturulan mozaik daha sonra her bir kil çivinin geniş ucunun farklı renkte boyalarla boyanmasıyla renklendirilmiştir.

Uruk Age Wall Mosaic Atelier (Hasek Hoyuk)

In the 4000 BC, there were roasted earth nails used in the temples that show the magnificence of the Uruk central system, and they were used in the wall decorations similar to mosaics in the future periods. These sharp-tipped, conical earth nails are placed into the wet and thick ground and a mosaic was created; later on, each wide tip of each nail were painted in different colours.

TUNÇ DÖNEMİ

MÖ 3.100 - MÖ 1.200

Tunç Çağı Genel Görünüm

“Alet ve silah yapımında bakır ve tuncun kullanılmasıyla hammadde gereksiniminin dışa bağımlı hale geldiği bu süreç, 'Neolitik Devrim'den sonra uygarlık tarihinin ikinci önemli dönüm noktası olduğundan 'Kentsel Devrim' olarak da adlandırılır.”

BRONZE AGE

3.100 BC - 1.200 BC

“As this period, when people became dependent on the outside since they were using copper and bronze for producing tools and weapons, was the turning point of the history of civilization, it was named as the “Urban Revolution”.

Gre Virike Ölü Kültü :Gre Virike terasında libasyon kanalı ile kurban çukurları çevresine yüksek ayaklı sunaklar yerleştirilmiş, tütsü yakılmış, arpa ve kurban parçaları bırakılmıştır. Oda mezarlara bitişen açık mekanlarda çukurlara yerleştirilmiş dibi delinmiş çömlekler su, güveçler ölü yemeği, küçük çukurlar tütsü için kullanılmıştır.

Gre Virike Dead Cult: On the terrace of Gre Virike, high altars were built around the victim pits and libation channels, incenses were burnt, grain and victim pieces were left. In the open-air areas next to room-graves, there are pots with holes in the bottom, water, meals for the dead, and the pits were used for incenses.

Tunç Çağı Salonu Genel Görünüm

Şanlıurfa Bozova ilçesinin 23 km kuzeyinde Fırat Nehri'nin Doğu kıyısında yer alan Lidar Höyük kazılarında açığa çıkarılan kalıntılar doğrultusunda oluşturulan Lidar mutfak canlandırması.

In the Lidar Hoyuk excavations which is placed in the northern side of the Euphrates River at 23 kilometers away from the Bozova District of Sanliurfa, some foundlings were founded and a Lidar Kitchen was built with the help of these foundlings.

Bronze Age Hall General View

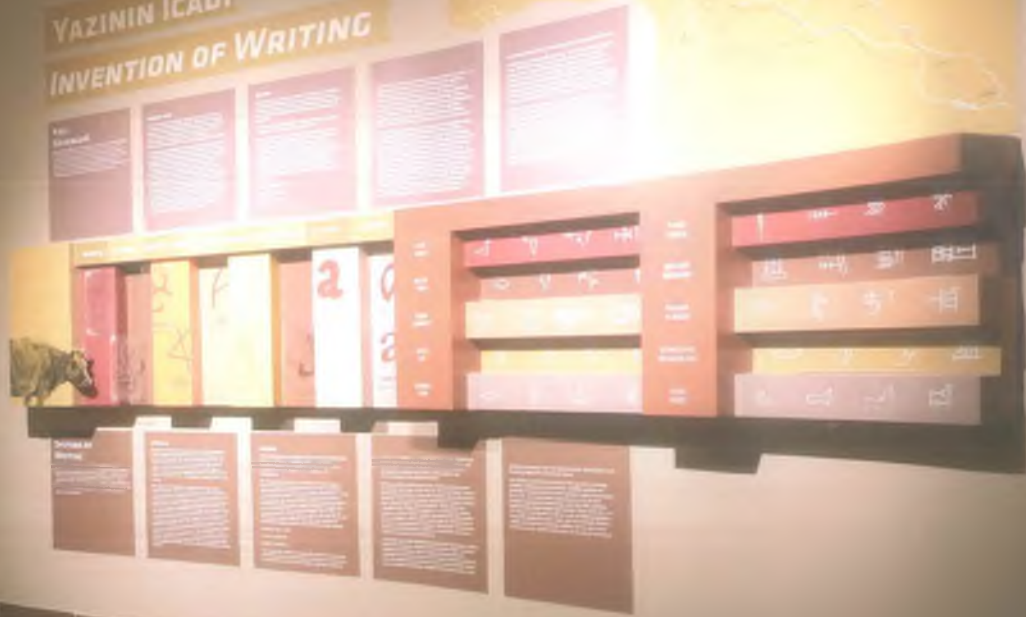

Metal Döküm Atölyesi : MÖ 3. binyılda Anadolu ve Mezopotamya'da değerli ve gündelik metal kullanımında büyük bir artış olmuştur. Madenci ustalarının alet ve silah yapımında ağırlıklı olarak arsenikli bakır ve tunç madeni kullanılmıştır. Üretimde döküm, tavlama, kaynak ve kaplama teknikleri geliştirilmiştir. Bu tecrübeler zamanla demirin de ergitilmesi ile daha da geliştirilmiştir.

Metal Moulding Atelier: The use of metal has increased in the Anatolians' daily lives in the 3.000BC in Anatolia and Mesopotamia. The miners generally used copper with arsenic and bronze while making tools and weapons. In the production; moulding, roasting, welding and coating techniques were used. By time, with these experiences, the use of iron has increased.

YAZININ İCADI INVENTION OF WRITING

Yazının doğuşunun ve gelişiminin anlatımı

The narration of the birth and the improvement of "Writing"

DEMİR ÇAĞI

MÖ 1.200 - MÖ 330

“Anadolu’da imparatorlukların çöktüğü, merkezi devlet otoritesinin ortadan kalkması sonucu, halkın uzmanlığa bağlı iş kollarını yürütemeyerek küçük gruplar halinde dağıldığı bir dönemdir.”

IRON AGE

1.200 BC - 330 BC

“The age that empires collapse in Anatolia, the central authority of the state is abolished and people shatter into small groups since they cannot keep on working in this age.”

İR ÇAĞI
AGE

Yeni Assur döneminde gelişen yerleşime, Yeni Babil döneminde idari yapı olarak kullanıldığı anlaşılan bir saray yapılmıştır. Yapının ortasında çakıl döşeli geniş bir avlu bulunmaktadır. Avlunun etrafındaki bazı mekanlar tahıl depolamak için kullanılmıştır. Söz konusu yapı Yeni Babil Dönemine ait ülkemizde tam olarak açılmış tek saray yapısıdır.

Demir Çağı Salonu

Iron Age Hall

After becoming more settled in the New Assyrian age, a palace that is understood that was used for administrative matters was built in the New Babylon Age. In the middle of the building, there is a backyard built of pebbles. Around the backyard, some places are used to store grain. This building is the only palace in our country that belongs to the New Babylonian era

Kral Nabonaid Stelleri :

" Ben Tek Oğul, hiç kimsesi
olamayan Nabuna'id'im ki krallık
benimle değildi, ama tanrılar ve
tanrıçalar benim için dua ettiler ve
Sin beni krallığa çağırdı. Gece
yarısı rüyamda bana şöyle dedi :
"Harran kentindeki Sin Tapınağını
Ehulhul'u çabuk inşa et ! Bütün
ülkeleri senin eline emanet
edeceğim"

*King Nabonaid Stelas: "I, alone,
son, am Nabunaid that has no
one. The kingdom was not with
me, but gods and goddesses
have prayed for me, and Sin
called me for the Kingdom. In
the midnight, told me in my
dream: "Go and build the
Ehulhul, the Sin Temple in
Harran! I will give all the
countries to your hands."*

Demir Çağı Salonu

Iron Age Hall

YADIMLAR LAMA

HELENİSTİK DÖNEM

MÖ 360 - MS 244

“MÖ 281 yılında gerçekleşen General Lysimakhos'a karşı Kouroupedion Savaşı sonrası Seleukos yönetimi, artık Anadolu ve Mezopotamya topraklarının tek hakimidir. Urfa (Orhay) kenti Makedonya'daki başkent “Edessa” adı ile yeniden bir kale-kent olarak güçlendirilir.”

Helenistik Çağ, Makedonya Kralı Büyük İskender'in MÖ 334 yılında Çanakkale Boğazı'nı aşarak Granikos (Biga Çayı) kıyısında Persleri yenmesiyle başlayan bir dönemdir. Bu dönemde Edessa'nın (Şanlıurfa) mimari yapıları ve arkeolojik buluntularında belirgin bir biçimde Yunan mitolojisinin etkileri görülmektedir.

Hellenistic Age starts with the Great Alexander of Macedonia passing the Dardanelles in 334 BC and defeating the Persians in the shores of Granikos. In this age, Edessa's (Sanliurfa) architecture and archeological findings are seen as being clearly influenced by Greek Mythology.

Helenistik Salon Genel Görünüm :
Eros Ve Psykhe Kabartmalı Mimari Öğeler Ve Mezar Stelleri

Hellenistik Salon Genel Görünüm

Hellenistic Age Hall General View

HELLENISTIC AGE

330 BC - 244 AD

“Kouroupedion War against General Lysimakhos in 281 B.C. let Seleukos to be the only ruler of the Anatolian and Mesopotamian areas. Urfa (Orhay) city is empowered as a castle-city with the name “Edessa” of the Macedonian Capital.”

Hellenistic Age Hall General View:
Eros and Psykhe Embossed Architecture Pieces and Tomb Stelas

ROMA DÖNEMİ

MS 244 - MS 1031

“MÖ 53'te Urfa Kralı Abgar'ın önerisi ile Fırat'ı aşan General Crassus, büyük bir yenilgiye uğrayınca Roma'nın dikkati bölgeye çevrilir. İmparator Traianus, MS 114'te Doğu sorununu çözmek üzere sefer düzenlemişse de ancak İmparator Caracalla'nın seferi ile MS 214 yılında Edessa koloni ilan edilebilir. MS 296 yılında Edessa merkezli Osrrhoene ve Mezopotamya olarak ikiye ayrılan bölge, Sasani ve Roma İmparatorluğu arasında bir kale-kent olarak işlevini sürdürür.”

Roma Salonu

Roma gittikçe artan gücüyle daha MÖ 190 yılında Seleukoslar'ı Magnesia Savaşı'nda yenerek duyurmaya başlar. MÖ 133'te Pergamon Krallığı'nın topraklarının miras yoluyla Roma'ya geçmesinden sonra Hellenistik krallıklar teker teker yeni eyaletlere dönüşür.

Roman Hall

By getting stronger day by day and defeating Seleukos Dynasty in Magnesia War in 190 BC, Rome starts to make its name known. In 133 BC, by inheriting the territories of Pergamon Kingdom, all the Hellenistic Kingdoms slowly start to turn into new states.

Balık sırtı şeklinde inşa edilmiş, orta kısmında yağmur sularının birikmesini önleyecek şekilde inşa edilmiş olan Roma Caddesi

Designed as the back of a fish and in a way which will prevent the rain water from accumulation, Roman Street

ROMAN AGE

244 AD - 1031 AD

Roma Dönemi Cam Üretimi

MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısında Suriye - Filistin bölgesinde bulunmuş olan cam üfleme tekniği camın yaygın olarak kullanılan bir metaya dönüştürülmesini sağlamış Roma Dönemi'nde de bu kullanım ve üretim biçimi daha da geliştirilmiştir.

Roman Age Glass Production

In the 1st century's second half, the glass blowing technique was found in Syrian-Palestinian region and glass was started to be used as a common material. In the Roman Age, the usage of this technique and the production methods were improved.

"With the recommendation of the King of Urfa Agbar, General Crassus passed over the Euphrates and was defeated, and after this, the region attracted the Romans. Emperor Traianus had an expedition to this region in 114 A.D. to solve the problems of the east, with the expedition of Emperor Carcalla, Edessa is declared as a colony in 214 A.D.. In 296 A.D., the region continues as being a castle-city between Sassanid Empire and Roman Empire by being divided into two as Mesopotamia and Osrhoene, both Edessa centers."

DOĞU ROMA DÖNEMİ

MS 1031 - 1086

Roma Salonu Genel Görünüm

“Edessa, Sasaniler tarafından Kral II. Hüsrev Dönemi’nde, MS 603 yılında kuşatılır ve yedi yıl süren bu kuşatma sonucunda ele geçirilir. Ancak MS 628 yılında tekrar Doğu Roma İmparatorluğu egemenliğine girer. Osmanlı İmparatorluğu sınırlarına dahil edildiği 1517 yılına dek, önce MS 1031’de üçüncü kez Doğu Roma İmparatorluğu sınırları içinde yer alan kent, MS 1087’de Büyük Selçuklu İmparatorluğu, MS 1095’te Ermeniler, MS 1098’de Haçlı Kontluğu ve daha sonrasında da çeşitli Türk beylikleri tarafından yönetilir.”

Roma Salonu Genel Görünüm

Roman Hall General View

Roman Hall General View

EASTERN ROMAN AGE

1031 AD - 1086

“Edessa was sieged by Sassanid Empire in the age of King Husrev II, and was conquered after this 7-years long siege. However, in 628 A.D., the region goes under the rule of Eastern Roman Empire again. Until it was included in the Ottoman Empire’s borders in 1517, the region was ruled by Eastern Roman Empire for the third time in 1031 A.D., Great Seljuk Empire in 1087 A.D., Armenians in 1095 A.D., Crusader County in 1098 A.D. and different Turkish chiefdoms for different time periods.”

İSLAMİ DÖNEM

MS 639 - 1922

“Urfa'nın zabtı haberi Türk-İslam dünyasını sevince boğarken Avrupa ve Doğu'daki Haçlı Devletleri için çok ağır bir darbe oldu. Bu nedenle Avrupa, Urfa'nın kaybı üzerine Türk-İslam dünyasına yönelik İkinci Haçlı Seferi'ni başlattı fakat bu sefer başarısız oldu.”

Roma İmparatorluğu'nun 395 yılında ikiye ayrılmasından sonra Doğu Roma İmparatorluğu sınırları içinde yer alan Urfa, Hz. Ömer zamanında 639 yılında fethedildi. İslami Dönem, mimari başta olmak üzere, sanat ve edebiyatta Urfa için oldukça zengin bir dönemi temsil eder.

AMİ DÖNEM
MIC PERIOD

After the Roman Empire divided into 2 in 395, Urfa remained within the borders of Eastern Roman Empire and was conquered by Hz. Omer in 639. Islamic Age is a very rich age for Urfa in terms of art, literature and especially architecture.

ISLAMIC AGE

639 AD - 1922

“After the Islamic community was filled with joy after Urfa was earned, it did hit the Crusader communities in the Europe and the East. Because of this, Europe started its second Crusade on Urfa against Turkic-Islamic communities but it failed.”

İslami Dönem Salonu Genel Görünüm

Islamic Age Hall General View

İslami Dönem Salonu Genel Görünüm/
Harran Kümbet Evleri

*Islamic Age Hall General View /
Harran Dome Houses*

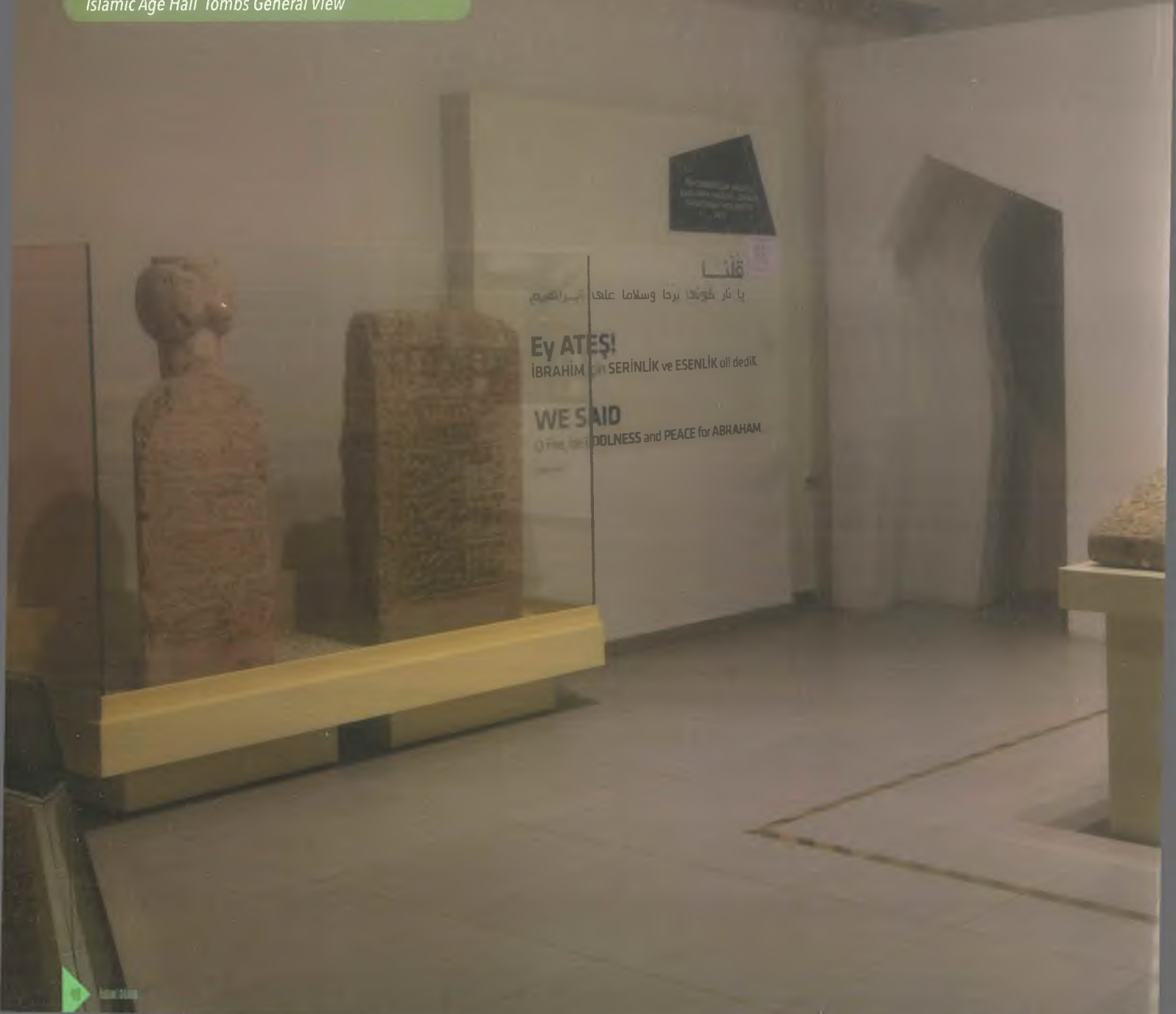
İslami Dönem Salonu Genel Görünüm

Islamic Age Hall General View

İslami Dönem Salonu Mezar Taşları Genel Görünüm

Islamic Age Hall Tombs General View

İslami Dönem Salonu Mezar Taşları Genel Görünüm

يا نار خولنا برقا وسلاما على إبراهيم

يا نار خولنا برقا وسلاما على إبراهيم

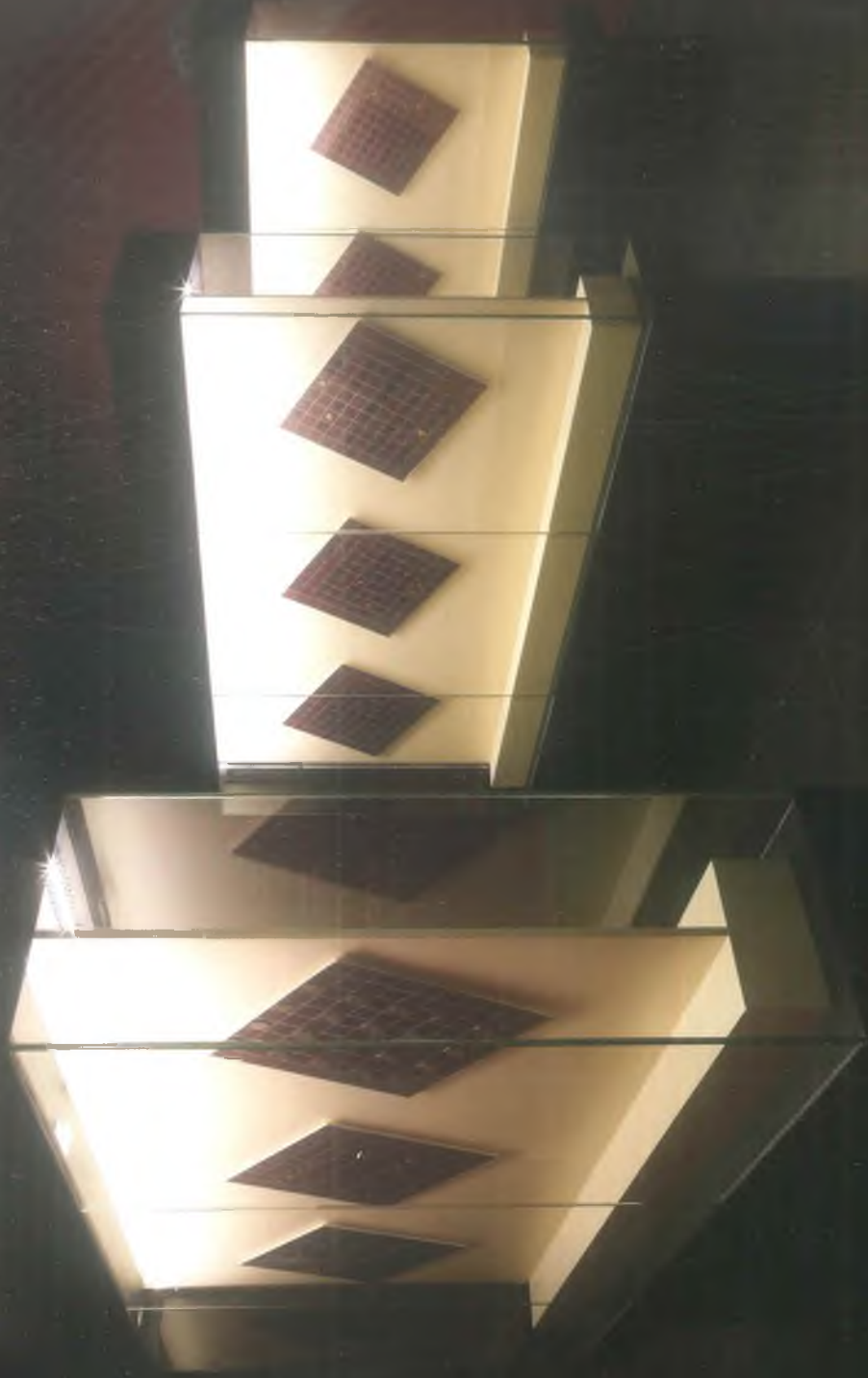
Ey ATEŞ!
İBRAHİM için SERİNLİK ve ESENLİK old dedik.

WE SAID
O FIRE, BE BENEVOLENCE and PEACE for ABRAHAM

SUKSES PAPER
coin the section

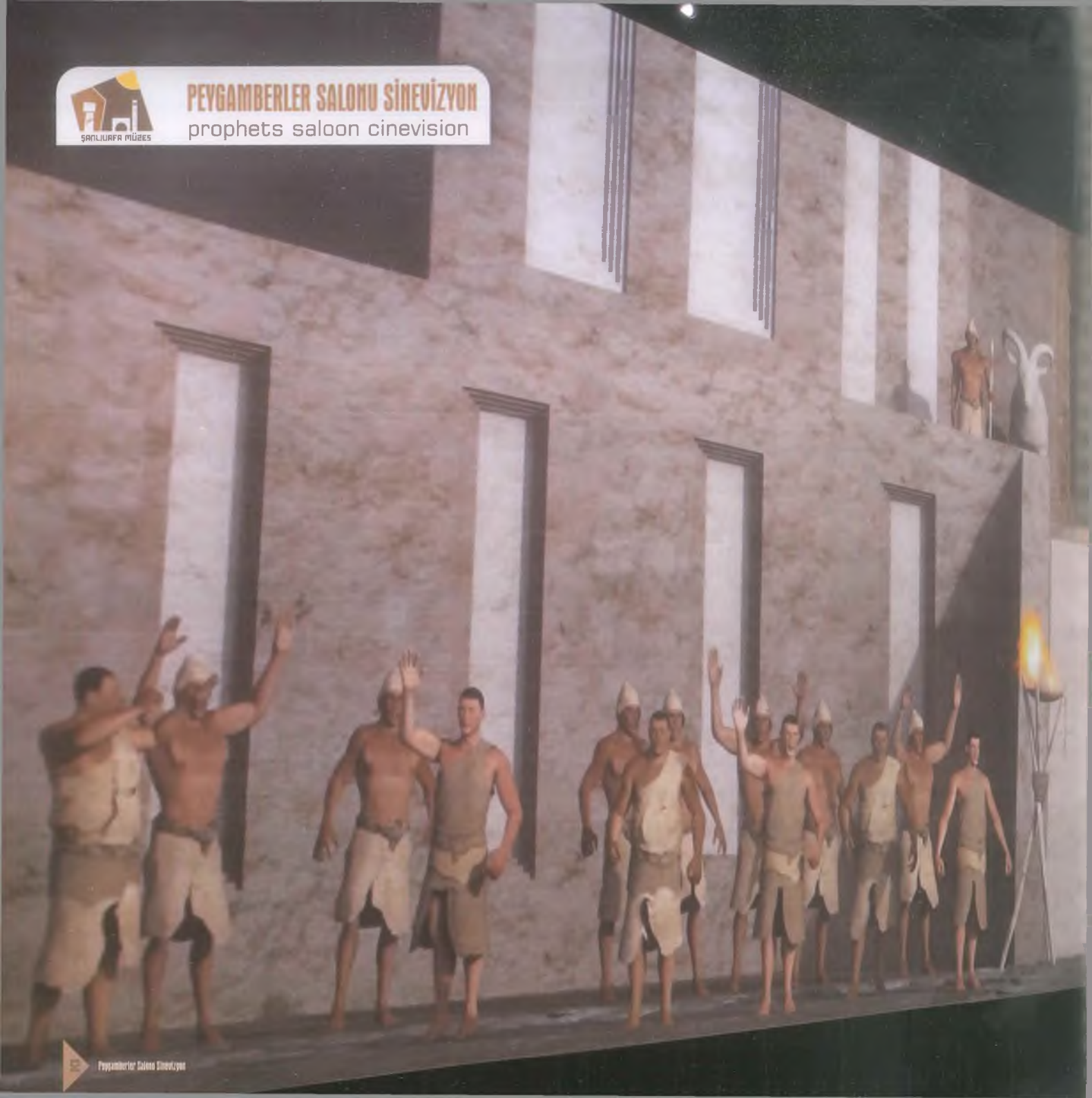

SANLIURFA MÜZESİ

PEYGAMBERLER SALONU SİNEVİZYON

prophets saloon cinevision

Şanlıurfa'nın tarihsel sürecinde, "Göbeklitepe Tapınakları" ile başlayan inanç geleneğinin ve sonrasında devam eden Pagan kültürünün etkisinin yitirildiği, buna karşın tek tanrılı dinlerin bölgede yayıldığı görülmektedir. Bu salonda; tek tanrılı dinlerin ortak atası olan Hz. İbrahim'in mücadelesini, Rabbini buluşunu, ateşle imtihanını, Rabb-i Rahim'in, dostunu yakmayarak ateşleri bahçeye çevirmesini görsel bir şölenle izlemek mümkündür. Bu salon ile Şanlıurfa Müzesi'ndeki "zamanda yolculuk serüveni" sona ermektedir.

It is seen that, in the historical process of Sanliurfa, the influence of the faith tradition starting with "Gobeklitepe Temples" and the Pagan culture following it was lost and, in spite of that, the monotheistic religions were spread in the region. In this saloon, it is possible to view, with a visual exhibition, the struggle of Hz. Ibrahim who is the joint ancestor of the monotheistic religions, his finding his God, his probation with fire, Rabb-i Rahim's not burning his friend, but turning him into a garden. This saloon ends with "the time travel adventure" at Sanliurfa Museum.

MOZAIK MÜZESİ
mosaic museum

Haleplibahçe Saray Mozaikleri Haleplibahce Palace Mosaic

Hizmetkar ve Zebra Mozaïği
Blackman And Zebra In Mosaic

Orpheus Mozaïği
Orpheus Mosaic

Avlanan Amazon Mozaïği
Amazon Hunter Mosaic

Avlanan Amazonlar Mozaiği
Amazon Hunter Mosaic

Aslan Mozaiği
Lion Mosaic

Kaplan Mozaiği
Tiger Mosaic

Akhileus Mozaikleri
Akhilleus Mosaics

Ktisis Mozaiği
Goddess Ktisis

Urfa ve Çevre İlçelerden Taşınan Mozaikler

Mosaics Transported From Urfa And
Peripheral Districts

Yölbilen Mozağı
Yölbilen Mosaic

Aftuha Ailesi Mozağı
Aftuha And Family Mosaic

Hazine Dere Mozağı
Hazine Dere Mosaic

Harran Kapı Mozağı
Harran Kapı Mosaic

Yukarı Göklü Mozağı
Yukarı Goklu Mosaic

Mezar Mozağı
Tomb Mosaic

İsa Mozağı
Jesus Mosaic

Aşağı Başak Mozağı
Asagi Basak Mosaic

ARKEOPARK
arkeopark

Paleolitik Dönem Doğal Sığınak
Paleolithic Period Natural Shelter

Neolitik Dönem Mimarisi
Neolithic Period Architecture

Tunç Dönemi Mimarisi
Bronze Age Architecture

Demir Çağı Mimarisi
Iron Age Architecture

Doğu Roma Dönemi Mimarisi
East-Roman Period Architecture

İslami Dönem Mimarisi
Islamic Period Architecture

Helenistik Dönem Mimarisi
Hellenistic Architecture

Arkeopark Genel Görünüm
Panorama Of The Arkeopark

T.C.
ŞANLIURFA VALİLİĞİ

İL KÜLTÜR VE TURİZM
MÜDÜRLÜĞÜ

KARACADAĞ

Bu yayın Karacadağ Kalkınma Ajansı tarafından finanse edilmiştir.
This publication has been financed by the Karacadağ Development Agency.